

NEDELJA

09 OKT 2015 BR.230

DEO PUBLICISTIČKE AKTIVNOSTI NACIONALNOG NAFTNOG KOMITETA SRBIJE

www.wpcserbia.rs

POLITIKA

**TURSKI TOK NA ČEKANJU
SEVERNI TOK DVA KREĆE**

I TAKTIKA

ERDOGAN: MOŽEMO BEZ RUSKOG GASA

USKORO NOVI KVARTALNI BILTEN

SADRŽAJ:

NAFTA:

- Brent ka 54\$, WTI iznad 50\$ - nafta prešla crtu donje tolerancije?OVDE
- Ruski naftaš Mihail Fridman pred kupovinom E.On-ovih polja u Severnom moru.....OVDE
- Rusija nastavlja sa obaranjem rekorda u proizvodni nafte.....OVDE
- Libijska proizvodnja nafte pala na 300.000 bbl/d.....OVDE
- Saudi Aramco pred kupovinom udela u rafinerijama u Kini.....OVDE
- Zašto je dizel u Nemačkoj znatno jeftiniji od benzina?.....OVDE
- VW: Osam miliona automobila sa „software-varalicom“.....OVDE
- BP plaća još 20 milijardi dolara odštete za katastrofu u Meksičkom zalivu.....OVDE
- Glencore na prodaji - ako nađe kupca.....OVDE

GAS:

- Gasprom prepolovio projekat Turski tok na račun Severnog toka 2.....OVDE
- Erdogan: Turska bi mogla da obustavi uvoz ruskog gasa.....OVDE
- Gasprom nastavlja sa aukcijskim prodajama gasa u Evropi.....OVDE
- Azerbejdžan izlazi iz Transjadranskog gasovoda zbog rezolucije EP?.....OVDE

REGION:

- KazMunaiGaz dogovara kupovinu i rumunskog udela u Rompetrol Rafinare.....OVDE
- Ostavka predsednika Radničkog veća Ine..OVDE
- VW će u Hrvatskoj ukloniti „eko-varalice“ na softverima 26.457 vozila.....OVDE

Crude Oil Brent Okt 09 2015 0800 GMT - 53.60

Livecharts.co.uk

NAFTA

Brent ka 54\$, WTI iznad 50\$ - nafta prešla crtu donje tolerancije?

- OPEC: Ove godine potrošnja nafte veća za 1,5 Mbbl/d
- Geopolitički efekat ruske akcije u Siriji
- OPEC i ne-OPEC sastanak 21. oktobra

VAŠINGTON, NJUJORK, LONDON - Brent je u petak ujutro bio blizu granice od 54 dolara, dok je američka laka prešla „prelomni nivo“ od 50 dolara, prvi put od jula ove godine, sa pretpostavkama nekih od ključnih aktera da potrošnja nafte počinje da raste. Konstantni oporavak cena nafte poslednjih dana praćen je serijom procena i spekulacija da se vrednost ključne energetske sirovine više neće spuštati ispod granice od 50 dolara

NAFTA PREŠLA DONJU GRANICU TOLERANCIJE?

Bloomberg TABLES TURNING ON OIL

Generalni sekretar Organizacije zemalja izvoznica nafte (OPEC), Abdala Salem el Badri rekao je u četvrtak u saopštenju Međunarodnom monetarnom fondu da će potrošnja nafte ove godine porasti više od ranijih prognoza, usled niskih cena goriva. **Bloomberg** i druge agencije prenose i ocene da je ruska vazдушna intervencija u Siriji, protiv samozvane Islamske države, poremetila geopolitičku scenu u ključnom naftnom regionu sveta i doprinela uzlaznom trendu cena nafte. Ipak, izjava El Badrija je, prema rečima Boba Yawgera, direktora sektora za terminske ugovore u njujorškom Mizuho Securities USA, najznačajniji signal za spekulante na naftnim berzama. „On takođe predviđa značajan pad rasta proizvodnje, što dodatno gura cene na gore“, dodaje on.

Cena nafte bila je u avgustu na najnižem nivou u poslednjih šest godina, opet usled spekulacija da će se višak ponude u svetu produžiti i naredne godine. Američke zalihe ostale su na nekih 100 miliona barela iznad petogodišnjeg proseka, dok su zemlje OPEC-a nastavile da izbacuju više barela od dogovorenog plafona. Globalna potrošnja nafte porašće za 1,5 miliona barela na dan ove godine, naveo je El Badri u saopštenju upućenom finansijskom komitetu MMF-a. Komercijalne zalihe nafte u razvijenim zemljama ostaće oko 190 miliona barela iznad petogodišnjeg proseka, dodao je on. Ambijentu koji pogoduje prognozama da će cene nafte nastaviti da rastu, doprinosi i izjava ministra nafte Venecuele Eulogio del Pino da će države OPEC-a i ne-OPEC-a organizovati „tehnički sastanak“ 21. oktobra.

G'DRIVE FUEL

100
OKTANA

**MOĆNA
TRANSFORMACIJA**

POVEĆANJE SNAGE MOTORA DO 7%

POBOLJŠANA DINAMIKA UBRZANJA DO 10%

SMANJENJE NASLAGA NEČISTOĆA NA MOTORU DO 6 PUTA

**NAJBOLJE JE
PRED VAMA**

Mihail Fridman pred kupovinom E.On-ovih polja u Severnom moru

LONDON - Ruski milijarder Mihail Fridman je u podmaklim pregovorima sa E.On-om o kupovini udela tog nemačkog energetskeg kolosa u dva velika naftna i gasna polja u norveškim vodama Severnog mora, objavljuje u utorak *Financial Times* dodajući da se radi o cifri visine preko milijardu dolara. Fridmanova grupacija

LetterOne, kojom rukovodi Lord Browne, nekadašnji čelnik BP-a, ima ambicije da postane globalni igrač u proizvodnji nafte i gasa, pa žuri da iskoristi povoljan momenat u kome su kompanije pogođene niskim cenama nafte prinuđene da prodaju delove aktive kako bi došli do gotovine. Osim Severnog mora, LetterOne traži prilike za kupovinu u Severnoj Americi i Meksiku, piše londonski poslovni list. List dodaje da se narednih dana očekuje potpisivanje dogovora sa E.On-om, najvećom nemačkom energetskeg kompanijom koja je više od nafte, pogođena u poslednjih godinu dana padom cena struje - njenog osnovnog proizvoda. E.On poseduje udeo od 28,1% u polju Skarv, kojim rukovodi BP sa planom da odatle dnevno proizvodi 165.000 barela ekvivalenta nafte. Takođe ima udeo od 30% u većinski Statoilovom polju Njord, kao 17,5% u malom polju Hyme, gde je norveška državna kompanija operater. Analitičari predviđaju da bi E.On bio više nego zadovoljan cenom od 1,2 milijarde dolara.

Rusija nastavlja sa obaranjem rekorda u proizvodnji nafte

MOSKVA -- Proizvodnja ruske sirove nafte dostigla je u septembru prosečnih 10,74 miliona barela na dan (Mbb/d), ili ukupno 43,9 miliona tona, čime je oboren avgustovski (10,68 Mbb/d) post-sovjetski rekord, objavilo je rusko Ministarstvo energetike. Ovaj trend, koji je donekle iznenadio analitičare i prognoze da će sankcije Zapada dovesti do pada ruske proizvodnje, delom je posledica primene novih tehnologija na revitalizaciji starih polja u zapadnom Sibiru. Takođe i povećanju iz polja koje ruske kompanije razvijaju s velikim stranim kompanijama, javlja američki naftni portal *Rigzone*

Libijska proizvodnja nafte pala na 300.000 bbl/d

TRIPOLI - Libijska proizvodnja nafte je pala na manje od četvrtine proizvodnje pre pada Moamera Gadafija 2011. godine. Ta država je zahvaćena sukobima dve suparničke vlade i njihovih oružanih snaga - jedne međunarodno priznate i druge samoproglashene uprave koja je preuzela Tripoli prošle godine, piše *Reuters*. Iz međunarodno priznate vlade je u ponedeljak saopšteno da je proizvodnja nafte pala na 300.000 barela dnevno zbog borbi između raznih naoružanih frakcija i zbog zatvaranja 50.000 kilometara naftovoda. Usled raskola u vlasti, Libija sada ima dve suparničke državne naftne kompanije, koje često daju kontradiktorne izveštaje o tome ko koja naftna polja i imovinu kontroliše.

Saudi Aramco pred kupovinom udela u rafinerijama u Kini

HONGKONG - Saudi Aramco, najveći proizvođač nafte u svetu, pregovara sa kineskom korporacijom China National Petroleum (CNPC) o kupovini udela u jednoj njenoj rafineriji, čime želi da dodatno uveća tržište za plasman svoje sirove nafte u Kini, javlja u utorak **Reuters**. Agencija iz upućenih izvora saznaje da se vrednost posla procenjuje na do 1,5 milijardi dolara. Navodno saudijska državna naftna kompanija pregovara o kupovini manjinskog udela u „najmanje jednoj“ od novih rafinerija CNPC-a, kao i nekih 300 benzinskih stanica. CNPC, inače, ima 26 rafinerija i petrohemijskih kombinata.

Zašto je dizel u Nemačkoj znatno jeftiniji od benzina?

BERLIN - Za razliku od SAD i nekih drugi zemalja, u Njemačkoj je dizel osetno jeftiniji od benzina. Glavni razlog je niža poreska stopa. Na litru dizela država „zaradi“ 47 evro centi, a na litru benzina 65 centi.

“Kada se na to još zaračuna porez na promet, poreska razlika na karaju iznosi oko 22 centa po litri,” kaže Jürgen Albrecht iz ADAC-a, najvećeg auto-moto kluba u Nemačkoj. Kao opravdanje za poreske olakšice za dizel-gorivo, zakonodavac navodi evropski teretni saobraćaj. Kamioni, ali i lokomotive teretnih vozova troše dizel. “Promet robe je izložen evropskoj konkurenciji, i druge zemlje imaju slične poreske diferencije”, dodaje Albrecht. Kako bi se izbeglo da i “obični” vozači profitiraju od poreskog rasterećenja dizela, u Nemačkoj je porez na pojedine dizelaše (“Kfz-Steuer”) veći nego za benzince. Osim toga dizelaši su skuplji zbog viših troškova proizvodnje, često i po nekoliko hiljada evra. Statistički podaci o registraciji novih vozila pokazuju ipak da su dizelaši sve popularniji. U 1999. godini svako peto novo privatno vozilo je koristilo dizel, a u prošloj skoro svako drugo (47%), piše **DW**.

VW: Osam miliona automobila sa „software-varalicom“

FRANKFURT – Volkswagen je priznao da je osam miliona njegovih vozila opremljeno softverom podešenim da krivotvori podatke tokom laboratorijskog ispitivanja emisija izduvnih gasova u Evropskoj uniji, objavio je u utorak jedan nemački dnevnik pozivajući se na pismo koje je automobilski kolos poslao članovima parlamenta. Pismo, datirano sa 2. oktobrom, kaže da se radi o automobilima sa motorima od 1.2, 1.6 i 2.0 litara,

piše Handelsblatt. Autori pisma, koje je potpisao bivši portparol vlade Nemačke, a sadašnji glavni lobista Volkswagena, Thomas Steg, se izvinjavaju “u ime pogrešnih postupaka nekoliko pojedinaca” i obećavaju da će u celini razjasniti ovaj slučaj. Konfuziju unutar menadžmenta nemačkog giganta izazvana najvećom krizom koju kompanija pamti u svojih 78 godina postojanja, ilustruje podatak da je portparol VW-a u utorak rekao da mu postojanje ovog pisma nije poznato. Inače, Volkswagen je do sada rekao da će morati da uradi izmene u do 11 miliona svojih dizel vozila širom sveta, uključujući 2,8 miliona u Nemačkoj.

GORIVO NOVE GENERACIJE

Njima je potrebno gorivo, a Vama maksimalna snaga.

Glencore na prodaji - ako nađe kupca

HONGKONG - Najveći svetski trgovac berzanskim robama, švajcarski Glencore, nastavlja sa šokantnim promenama vrednosti na tržištu, ove nedelje na gore, posle strmoglavog pada nedelju dana ranije. Skok vrednosti kompanije u jednom danu, tačnije u prošli ponedeljak do podne, iznosio je 40,2 odsto, a razlog je bila informacija objavljena dan ranije u londonskom **Telegraph**-u, da će kompanija biti stavljena na prodaju – i to njena kompletna aktiva.

Doduše, menadžment Glencore-a, koji gro svojih prodaja vezuje za metale, ali je unazad godinu dana i među vodećim trgovcima naftom, navodi da ne veruje da će se pojaviti kupac spreman da ponudi poštenu cenu imajući u vidu sadašnje uslove na tržištu. Njih karakterišu rekordno niske cene metala, uz već više nego prepolovljenu vrednost nafte, zbog čega je Glencore prethodne nedelje, takođe na otvaranju berze u ponedeljak, izgubio vrednost za bezmalo 30 odsto. Tada zbog odluke akcionara da reaguju na analizu banke Investec, prema kojoj bi vrednost Glencore-a u celini mogla biti zbrisana ako cene sirovina ostanu na postojećem niskom nivou. Ukupno, od početka godine, vrednost akcije Glencore-a umanjena je za 66,3 odsto, što je čini najgorim akterom u grupi FTSE 100 najvrednijih kompanija koj prati Londonska berza.

Bloomberg

BP plaća još 20 milijardi dolara odštete za katastrofu u Meksičkom zalivu

VAŠINGTON - British Petroleum (BP) pristao je da plati kaznu od preko 20 milijardi dolara za gotovo sve tužbe za štete izazvane katastrofalnim izlivanjem više od četiri miliona barela nafte u Meksičkom zalivu pre pet godina. To će biti najveća korporativna nagodba takve vrste u istoriji SAD, izjavila je u ponedeljak državna tužiteljka Loretta Lynch. BP je od ranije izdvojio 43,8 milijardi dolara za plaćanje kaznenih i građanskih tužbi te troškove čišćenja, a

kompanija je objavila da sada ukupan „račun katastrofe iznosi oko 53,8 milijarde dolara. Novčanim kaznama - koje će biti plaćene federalnoj i vladama pet obalskih država, kao i stotinama opština u narednih 18 godina - finansiraće se obnova okoline i razvojni programi za saniranje posledica najveće ekološke katastrofe u istoriji SAD. U eksploziji na izvoru Macondo i vatri na bušotini Deepwater Horizon 20. aprila 2010. godine poginulo je 11 radnika. **UPI**

 Transnafta
www.transnafta.ru

Gasprom prepolovio projekat Turski tok na račun Severnog toka 2

SANKT PETERSBURG - Prvi čovek Gasproma Aleksej Miler rekao je u utorak da ruski gigant neće graditi više od dve linije Turskog toka, prvobitno planiranog da ima četiri paralelne cevi kapaciteta ukupno 63 milijarde kubika gasa godišnje. Prema njegovim rečima, godišnji kapacitet Turskog toka neće iznositi više od 32 milijarde kubnih metara. Miler je na gasnom forumu u St.Petersburgu dodao da ne odbacuje ni mogućnost da se početak gradnje Turskog toka pomeri za godinu dana, na kraj 2017.

Tass izjave Milera vezane za ovaj i druge investicije u gasovode koje kompanija planira u Evropi, objavljuje u informaciji pod naslovom: Gasprom revidira svoje izvozne projekte u Evropsku uniju. Ta odluka vezana je sa dogovorima sa našim evropskim partnerima o izgradnji Severnog toka 2 kapaciteta dodatnih 55 milijardi kubnih metara, kazao je Miler. On je u izjavi televiziji Rosija 24, dodao da je Gasprom već pripremio plan organizovanje prvih tendera za izvođače poslova na gradnji Severnog roka 2. "Uzeli smo u obzir ukupne potrebe za gasom evropskog tržišta, razmotrili šeme i grafikone i videli da u južnom pravcu nije neophodna izgradnja gasovoda kapaciteta većeg od 32 milijarde kubnih metara godišnje, a to su dve linije", precizirao je Miler.

A. Medvedev: Gasprom već zatražio priključak za Severni tok 2

Drugi čovek Gasproma, Aleksandar Medvedev, rekao je da je kompanija podnela zahtev nadležnoj instituciji za priključenje gasovoda Severni tok 2 na evropske mreže. "Postoji određena procedura proširenja mreže gasovoda. U skladu sa tom procedurom, podneli smo zahtev za to što će neka količina nekada stići u Grajfsvald (krajnja tačka Severnog toka u Nemačkoj). I sada je zadatak nezavisnih operatera da pojedinačno ili kolektivno, ali verovatnije zajedno, uključe zahtev u plan razvoja", rekao je potpredsednik Upravnog odbora Gasproma. Medvedev je potvrdio da „nije velika stvar“ ako rok realizacije projekta Turski tok bude pomeren za jednu godinu. On je ukazao da na realizaciju Turskog toka utiče politička situacija u Turskoj. Konkretno, 1. novembra će se održati parlamentarni izbori posle kojih će biti formirana nova vlada.

Erdogan: Turska može bez ruskog gasa

ANKARA - Turska može da kupi gas i iz drugih izvora, ne samo od Rusije, rekao je u sredu turski premijer Redžep Erdogan, u kontekstu

krize nastale ulaskom ruskih borbenih aviona prošle subote u vazdušni prostor Tuske. Erdogan je dodao i da je Turska veliki uvoznik ruskog gasa i da bi gubitak takvog kupca bio ozbiljan udarac Moskvi, prenosi **Haber 7**.

СРБИЈАГАС

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

ЈП „Србијас“
Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1004, +381 21 481 2703 / Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

Gasprom nastavlja sa aukcijskim prodajama gasa u Evropi

MOSKVA - Gasprom planira nastavak aukcijskih prodaja prirodnog gasa u Evropi, rekao je čelnik kompanije Aleksej Miler i dodao da bi do kraja godine trebalo da bude organizovana još jedna licitacija na kojoj gasni kolos ponuditi 6 milijardi kubika gasa. Gasprom je prvu aukcijsku prodaju gasa organizovao u prvoj polovini septembra i tada prodao nešto više od milijardu kubnih metara, od ponuđenih 3,24 milijarde kubika gasa. **Tass**

Azerbejdžan izlazi iz TAP-a zbog rezolucije Evropskog parlamenta?

BAKU, BRISEL - Rezolucija Evropskog parlamenta (EP) zaoštrila je odnose između Evropske unije i Azerbejdžana koji zbog toga prethodi povlačenjem iz projekta Transjadranskog gasovoda (TAP). Evropski parlament još 10. septembra izglasao rezoluciju koja oštro osuđuje stanje ljudskih prava u Azerbejdžanu i traži da se pregovori s tom zemljom na ugovoru o strateškom partnerstvu odmah zamrznu. Na to je parlament u Bakuu reagovao i na vanrednoj sednici ocenio rezoluciju prljavom političkom igrom, prenosi portal **Euractiv**. Diplomatski izvori portala naglašavaju da bi Baku sada mogao da odgovori izlaskom iz ključnog dela Južnog gasovodnog koridora kojim EU želi da smanji zavisnost od ruskog gasa. Pomenuti izvori kažu da sada postoji mogućnost da Azerbejdžan dogovori prodaju kompletnog gasa s Turskom i "zauvek zaboravi EU". Na mogućnost da Baku okrene leđa Evropi upozorio je posle izglasavanja rezolucije i predsednik Odbora za spoljnu politiku EP Elmar Brok.

REGION

KazMunaiGaz dogovara kupovinu i rumunskog udela u Rompetrol Rafinare

BUKUREŠT - Vlada Rumunije nastoji da dogovori prodaju svog udela od 26,7% u naftnoj prerađivačkoj kompaniji Rompetrol Rafinare kazahstanskoj državnoj naftno-gasnoj firmi KazMunaiGaz (KMG), koja je vlasnik preostalog udela u rafineriji, javlja u sredu bukureštanski poslovni list **Ziarul Financiar**. Posle sastanka s predstavnicima vlade Kazahstana i KMG-a, rumunski ministar energetike Andrei Gerea rekao je da očekuje da bi posao mogao biti završen u drugoj polovini iduće godine. KMG je posle sastanka saopštio da je zainteresovan za nastavak reorganizacije rafinerijskog poslovanja kompanije i dalje ulaganje u rumunsko tržište.

UNKS

Udruženje naftnih kompanija Srbije

Ostavka predsednika Radničkog veća Ine

SISAK - Predsednik Radničkog veća Ine Predrag Sekulić objavio je u ponedeljak neopozivu ostavku na tu dužnost ističući da u hrvatskoj naftnoj kompaniji "danas nema prave sindikalne borbe, nego sindikati služe isključivo za kolektivno

pregovaranje". On dodaje da „najnoviji događaji oko maloprodaje, loš sporazum i uvredljivi ponuđeni ugovori vode Inu u potpuni krah ... a sve zbog lakomosti pojedinih menadžerskih struktura i šutnje nas sindikalista“. **SEEbiz**

VW će u Hrvatskoj ukloniti „eko-varalice“ na softverima 26.457 vozila

ZAGREB - Volkswagen je saopštio da će i u Hrvatskoj početi s uklanjanjem nedostataka u vozilima koja imaju softver za - kako to nemački proizvođač definiše - „optimizovanje“ emisija azot-oksida NO_x na eko-testu. Volkswagen je najavio da će u Hrvatskoj besplatnim servisom radi uklanjanja tih nepravilnosti biti obuhvaćeno 26.457 vozila. Troškove servisa snosiće, naravno, koncern.

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ

Привредна комора Србије је независна, савремена и одговорна небуџетска институција, национална асоцијација свих српских привредника која своју традицију, искуство, знање и стручност ставља у службу најбољег интереса својих чланица и српске привреде.

Били смо и остаћемо одговоран партнер и подршка вашем пословању кроз услуге пословног информисања и саветовања, издавања докумената и сертификата, унапређења економске сарадње са иностранством, независног суђења и арбитраже, едукације, као и заступања, заштите и промоције интереса наше привреде у земљи и свету.

www.pks.rs

